

Найбільш частим для складової остраху досягти успіху є побоювання, що чоловіки не приймуть переваги і лідерства жінки. Це проявляється досить чітко у тому, що дівчатка раптом зупиняються у своєму прогресі і навіть "повертаються" назад. Це відбувається у тому віці, коли діти починають проявляти інтерес до протилежної статі. Суттєвий регрес у досягненнях дівчат є помітним у віці 11-14 років. Батькам варто прослідкувати як в сім'ї розподілено домашні обов'язки. Часто від дівчат очікується значно більший вклад ніж від їх братів. Від дівчини батьки, як правило, вимагають виконання значної частини домашніх справ, які йдуть за важливістю після шкільних занять, а іноді висувуються на перше місце.

Сім'я відіграє головну роль у формуванні образу-Я дитини. Важливим є її вклад і в уявлення дитини про майбутню професію. Знаючи, як багато можуть обдаровані дівчата втратити через невпевненість у собі, батьки повинні допомогти їм привести самооцінку у відповідність з обдарованістю і сформуванню адекватної уявлення про вибрану дитиною професію [2].

Важливою перешкодою на професійному шляху обдарованих дівчат є відсутність прикладу. У багатьох сферах дівчаткам брати приклад немає з кого. Просуваючись професійною драбиною жінка не часто зустрічає наставників-жінок, як правило, чим вище вона підіймається по службовій драбині, тим частіше перебуває в компанії чоловіків. В традиційно нежіночих сферах вона в основному є самотньою [1; 2].

Батьки можуть дати дітям добрий приклад неупередженого ставлення до питань статі, розподіляючи тотожно домашні турботи і поважаючи професійні амбіції один одного.

Стимулювання бажаних рис – як "чоловічих", так і "жіночих" – в одній людині допоможе їй досягти більшої повноти в житті, поєднуючи незалежність з чутливістю, а самоствердження з розумінням. Така різностороння дитина в сучасному суспільстві, яка перебуває в полоні стереотипів "за статевою ознакою" потребує батьківської підтримки, щоб залишитись відкритою, гнучкою, такою, що не боїться неоднозначності та твердо розраховує на свої сили.

Література

1. Одаренные дети: Пер. с англ./ Общ. Ред. Г.В. Бурменской и В.М. Слущкого; Предисл. В.М. Слущкого. – М.: Прогресс, 1991. – 376 с.
2. Говорун Т., Кікінежді О. Стаття та сексуальність: психологічний ракурс. Навчальний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 1999. – 384с.

*Олена Якушонок
наук. керівник – доц. В.Л. Кондратюк*

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ УЧНІВ 7 КЛАСІВ АСОРТИМЕНТУ ШОВКОВИХ ТКАНИН

Курс "Матеріалознавство швейного виробництва" – один із основних спеціальних курсів предмету трудове навчання, що дає учням поняття про різноманітні волокнисті матеріали, основні процеси технології текстильного виробництва, будову, властивості, асортимент і сортування тканин [1,2].

Програмою для загальноосвітніх навчальних закладів з трудового навчання у 7 класі передбачене вивчення шовкових тканин, де розглядається їх одержання, основні властивості, використання тканин для пошиття швейних виробів та догляд за виробами із шовкових тканин.

Важливим є питання про призначення та пошивні властивості тканин. У кожній з них є певна поверхнева щільність ниток вздовж основи і підкання, свій волокнистий склад, структура і оздоблення. Необхідно вміти розрізняти тканини одну від одної та підбирати їх залежно від призначення швейного виробу. Ці навички формуються в учнів на лабораторно-практичній роботі, що виконується під час вивчення теми. У зв'язку з цим, мета даної роботи – удосконалити методику викладання теми, пов'язану з вивченням асортименту шовкових тканин у загальноосвітній школі.

У результаті аналізу ряду літературних джерел [3-6] зроблено висновок про те, що питанню вивчення асортименту шовкових тканин приділяється недостатня увага. Тому, спираючись на зміст діючої програми з трудового навчання було запропоновано поглибити вивчення шовкових тканин темою про їх асортимент, додавши до відведеного часу на ознайомлення з цим матеріалом ще дві години за рахунок варіативної частини програми. Також розроблена більш досконала методика викладання теми "Асортимент шовкових тканин" у 7 класі із врахуванням вікових особливостей учнів та обсягу програмованого матеріалу з обслуговуючої праці в школі.

Для успішного освоєння школярами даної теми методика проведення заняття була ретельно продуманою. У процесі уроку вчитель не лише повно і доступно викладає матеріал, а й максимально активізує мислительну та практичну діяльність дітей. Питання, які ставляться перед учнями під час пояснення, допомагають зосередити увагу на головному, а вчителю допомагають розуміти чи вірно матеріал сприймається учнями.

Методика проведення заняття визначається значною мірою змістом навчального матеріалу. Тема "Асортимент шовкових тканин" досить об'ємна, тому увага акцентується на основних питаннях. Завдання вчителя – подати матеріал максимально стисло і, водночас, достатньо інформаційно.

Класифікацію волокон учні засвоюють важко, тому доцільно повторно роздати зразки шерстяних і шовкових тканин, з якими вони ознайомилися на попередньому уроці. Для повторення вивченого матеріалу і з'ясування основних властивостей використовують методи усного фронтального та письмового індивідуального опитування (2-4 учні), пропонуючи учням такі запитання: *Які натуральні волокна тваринного походження ви знаєте?, Які загальні властивості мають волокна?, Який хімічний склад натуральних волокон?, До якої групи властивостей тканин входять міцність, вага, змиальність, драпірувальність?, Які ви знаєте гігієнічні властивості?, Як називається властивість тканини, яка виникає внаслідок тривалої дії сил розтягу згину і тертя?, Що таке блиск?, Тканини з яких волокон сильніше електризуються?, Які тканини найбільш гігроскопічні?, Чому тканини з натурального шовку складні в обробці?, Які особливості волого-теплової обробки тканин з натурального шовку?*

Для організації навчально-пізнавальної діяльності, що спрямована на передачу і засвоєння учнями знань, умінь та навичок було застосовано ряд словесних методів навчання: розповідь, пояснення, бесіда. При цьому враховувались вимоги щодо їх використання (достовірність змісту, логічна послідовність викладу, чіткість, образність, емоційність викладу). Засобом навчання тут виступає слово вчителя. Викладаючи новий матеріал, вчитель спонукає дітей думати, звертатися до нього з питаннями і отримувати відповідь.

Як наочний метод навчання ми використали ілюстрування та демонстрування. Вивчення асортименту шовкових тканин потребує достатньої кількості засобів наочності. Вони конкретизують, уточнюють, поглиблюють відомості, які повідомляє вчитель. Тому, було застосовано зразки тканин, плакати, зарисовки на дошці. Основна увага приділялась демонструванню учням зразків тканин, які вивчалися.

Обов'язковою умовою аналізу асортименту тканин є їх порівняльна характеристика. Учні краще сприймають матеріал, коли самостійно аналізують кожну тканину. Для цього розроблені спеціальні картки, в яких є зразки основних груп і підгруп шовкових тканин, запропоновано виробити з них, а також розписано їхню характеристику. Дівчата-школярки з задоволенням переглядають зразки того чи іншого виду тканини, вклеєних на моделі одягу по конфігурації.

Для стимулювання пізнавальної активності та збагачення школярів навчальною інформацією застосували методи стимулювання. Під час пояснення нового матеріалу було вказано на використання шовкових тканин в побуті та виробництві.

Для перевірки рівня засвоєння учнями знань на уроці використано методи усного фронтального та письмового індивідуального контролю із застосуванням завдань репродуктивного та реконструктивного характеру:

1. Що означає слово "асортимент"?
2. Які види ткацьких переплетень в основному застосовуються для виробництва шовкових тканин?
3. На скільки груп поділяються шовкові тканини згідно прејскуранту №034?
4. На які підгрупи поділяється асортимент тканин в межах кожної групи?
5. Як позначають артикул шовкових тканин?
6. Для чого призначені шовкові тканини?
7. Яким чином можна відрізнити крепдешин від плюшу?
8. Чим відрізняється креп-шифон від креп-жоржету?
9. Якими переплетеннями виготовляють капронові тканини?
10. Які особливості тканин із синтетичних ниток?

Сукупність підібраних методів та засобів навчання дали змогу подати матеріал про асортимент шовкових тканин у 7 класі повно і доступно. Їх застосування забезпечило досягнення навчальної, виховної, розвиваючої та профорієнтаційної мети. Реалізація даної

методики дала змогу забезпечити глибоке сприйняття дітьми навчального матеріалу та краще його розуміння.

При вивченні учнями 7 класів Балинської ЗОШ I-III ступенів асортименту шовкових тканин був проведений педагогічний експеримент, суть якого полягала у порівнянні знань учнів залежно від методики проведення заняття вчителем. Висновки про його ефективність робилися на основі контрольного опитування, що дало змогу проаналізувати успішність школярів під час вивчення теми.

Для проведення експерименту у Балинській ЗОШ було вибрано два паралельні класи (7-А та 7-Б). Експериментальним був 7-Б клас, а контрольними були учні 7-А класу. Підбір учнів обох класів здійснювався з дотриманням деяких параметрів щодо якісного складу учнів (приблизно однакові успіхи у навчальній діяльності з трудового навчання).

В експериментальному класі матеріал подавався згідно розробленої методики, а в контрольному класі урок проводила вчителька, застосовуючи при цьому методи і засоби навчання, які вона вважала доцільними.

Для оцінки результатів експерименту керувалися таким критерієм, як вміння учнів орієнтуватися в асортименті шовкових тканин. Дослідження показали, що використання традиційних методик навчання, які забезпечують спілкування за схемою "викладання – сприймання" не забезпечує значних змін у якості знань школярів.

Вивчення асортименту шовкових тканин вимагає великої кількості різноманітних засобів наочності. Її використання дало можливість за більш короткий час передати заплановану інформацію і збільшити час самостійної роботи на уроці для формування нових знань, умінь і навичок, а також підтримати увагу учнів протягом тривалого часу, підвищити зацікавленість дітей в одержанні інформації, сприяти міцному запам'ятовуванню навчального матеріалу.

Під час розробки методики подання теми "Асортимент шовкових тканин" було розроблено цілий ряд наочних засобів, які мали значення не лише для закріплення знань дітей, але й для зв'язку теоретичного навчання з життям та виробництвом.

Література

1. Матеріалознавство швейного виробництва: Лабораторно-практичні роботи. – К.: Вища школа, 1995. – 96с.
2. Баженов В.И. Материаловедение швейного производства. Изд.2-е испр. и доп. – М.: Легкая индустрия, 1972. – 360с.
3. Мельникова Л.В. Методика трудового обучения. – М.: Просвещение, 1985. – 224с.
4. Васильченко Е.В. Обслуживающий труд, 7 класс.- М.: Просвещение, 1985. – 159с.
5. Трудове навчання: Навчальний посібник для 7 класу середньої школи/ В.М.Мадзігон, Г.Є.Левченко, А.І.Воловиченко та ін..- 4-е вид. К.: Освіта, 1996.- 191с.
6. Климук Л.В. Технологія виготовлення швейних виробів.. Навч.посібн. для учнів 8-9 класів ЗОШ, ліцеїв, гімназій.- К.: Освіта, 1998.- 135с.

Юрій Рудик

наук. керівник – доц. Ю.Г. Бачинський

ВПЛИВ ФАЗОВИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ НА ФІЗИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ СПЛАВІВ СИСТЕМ $Fe - Ni$ І $Fe - Ni - Al$ В АТМОСФЕРІ ВОДНЮ

З метою визначення температурного інтервалу інтенсивного протікання фазових перетворень досліджували фізичні властивості (злектроопір, термо-ЕРС, густину, модуль Юнга, магнітну індукцію) в залізонікелевих сплавах з концентрацією нікелю 10, 15, 20 і 25% після ізотермічного відпалу в інтервалі температур 473-1123 К протягом 0,5 год.

Згідно літературних даних [1], на цій часовій базі протікають інтенсивні процеси перерозподілу атомів компонентів з утворенням мікрообластей ближнього атомного порядку, що повинно призводити до істотних змін фізичних властивостей.

З одержаних результатів (рис1.1.-1.5) слідує, що екстремальні зміни спостерігаються в області температур 800-900 К і, пояснюються поліморфним α - γ перетворенням, на що вказує зміщення температури максимуму залежно від вмісту нікелю, і атомним впорядкуванням по типу Fe_3Ni , – критичні температури яких дуже близькі. Це підтверджується вимірюваннями модуля Юнга (рис1.1), збільшення якого при температурах вище 873 К обумовлено α - γ перехо-